

CHIMERISK, schimá'risck, a. 2. (fr. *Chimé-rique*) Inbillad, ogrundad.

CHIMPANZÉ, schimppansé, m. 3. (nat. hist.) Ett slags apa, som bland alla arter af sitt slägte mest liknar människan. Kallas äfv. Skogsmenniska. Simia Troglodytes.

CHINA, m. fl., se *Kina*, m. fl.

CHINCHILLA, dschindschí'llja, f. 1. (spansk ord) Tassdjur af Gnagarnes ordning, med tjockt hufvud, långa mustascher, vida öron och kort svans. Lemnar ett ibland de dyrbaraste pelsverk, som finnas.

CHININ, tjini'n, n. 3. sing. (kem.) Fast, icke flygtig, rent besk växtbas, som förekommer i alla sorter kinabark. Kallas äfv. Quinin.

CHINOVABITTER, tjínóvabi'ttr, n. sing. (kem.) Eget ämne i barken af Cinchona oblongifolia, identiskt med Smilacin.

CHINOVASYRA, tjínóvasy'ra, f. 1. (kem.) En egen syra i barken af Cinchona oblongifolia, hvilken har mycken likhet med Stearinsyra.

CHIOSK, se *Kiosk*.

CHIRAGRA, khi ragra, f. 1. (grek.; med.) Gikt i händerna.

CHIROLOGI, khirálå'ji', f. 3. (grek.) Fingerspråket, bragt i system, isynnerhet för döfstumma.

CHIROMANTI, khirámanti', f. 3. (grek.) Konsten att spå i händerna.

CHIROMOJATRÄD, khirámå'jaträd, n. 3. Amerikanskt träslag, hvars frukt liknar en purpurrd nättlik kotte, blir flera marker tung, och har ett högst välsmakligt, saftigt innanmäte. Kallas på St. Barthelemy Susak eller Kaneläplén. Anona Cherimolia.

CHIROPLASTIK, khiráplas'tík, f. 3. (grek.) Konsten att af mjuka massor forma bilder.

CHIRURG, m. fl., se *Kirurg*, m. fl.

CHLOE, kloé, nom. propr. f. (grek.) 1) (grek. myt.) Den befruktande: ett Ceres' eller Demeters binamn. — 2) Vanligt namn på herdinnor i herdedikter och romaner.

CHLOR, klår, n. sing. (kem.) Saltbildande metalloid, bestående af en gröngul gas med stark lukt, som erhålles ur hafssalt.

CHLORAT, klårat, n. 3. (kem.) Chlorsyradt salt.

CHLORGAS, klårgás, m. 3. Se *Chlor*.

CHLORID, klåri'd, m. 3. (kem.) Förening af chlor med ämnen, som icke äro sura.

CHLORIN, klåri'n, n. 3. (kem.) Se *Chlor*.

CHLORIS, klóris, nom. propr. f. 1) Grekernes benämning på blomstergudinnan Flora. — 2) Vanlig benämning på herdinnor, i de nyare herdespelen. — 3) (fam. skämtv.) a) Käresta, älskarinna. — b) Glädjeflicka, nymf.

CHLORIT, klåri't, m. 3. (mineral.) Stenart, som består af kiseljord, lerjord, talkjord, jernoxidul och vatten.

CHLORITSKIFFER, klåri'tski'ffr, m. 3. sing. (mineral.) En art chlorit, högst finbladig eller fin-kornig, svartaktigt brun, mjuk och med skiffer-textur.

CHLORJERN, klå'rjá'rn, n. 3. (kem.) Förening af chlor med jern.

CHLORKALK, klå'rká'lk, m. 3. (kem.) Förening af chlor, syre och calcium.

CHLOROPHAN, klå'ráfán, m. 3. (mineral.) Grön, fosforescerande flusspat.

CHLOROPHYLL, klå'ráfý'll, n. sing. Se *Bladgrönt*.

CHLOROSIS, klårósis, f. sing. (med.) Se *Blleksol*.

CHLORSYRA, klå'rsy'ra, f. 1. (kem.) Syra, bildad af chlor med syre.

CHLORUR, klåry'r, m. 3. Se *Chlorid*.

CHLORVATTEN, klå'rváttn, n. 3. (kem.) Förening af chlor med vatten, bestående af 2 volymer chlor och 1 volym vatten.

CHLORVÄTE, klå'rvä'te, n. 4. sing. (kem.) Vätesyra, bildad af väte med chlor, i gasform.

CHLORVÄTESYRA, klå'rvätesy'ra, f. 1. (kem.) Chlörväte, upptaget i vatten. Kallas i dagligt tal Saltsyra.

CHOC, schäck, m. 3. (fr.) 1) Slutet anfall med blanka vapen, af kavalleri i carriére, af infanteri i språng och med fälld bajonett. — 2) (fig.) Angrepp, knäck, stöt.

CHOKLAD, schoklád, m. o. n. 3. (fr. *Chocolat*) 1) En af kakao, vanilj och socker blandad massa. — 2) Dryck, deraf tillredd. Se *Vatten-, Mjölkk- och Vinchoklad*. — Skrifves äfv. *Chokolad, Chokolad* o. *Schokolad*. — Ss. *C-fabrik, -fabrikör, -färg, -färgad, -handel, -handlare*.

CHOKLADBISCUIT, schokládbisskvi', m. 3. Biscuit, tillredd af siktad choklad, med ägg, socker och mjöl.

CHOKLADBRÖD, n. 3. Ett slags konfektbröd, af rifven choklad med ägg, socker och mjöl.

CHOKLADGLASS, m. 3. Glass, tillredd af rifven choklad, med mjölk, grädda och socker, eller med grädda, äggegulor och socker.

CHOKLADKAKA, f. 1. Choklad (bem. 1) i form af en fyrkantig kaka.

CHOKLADKANNA, f. 1. Porslinskanna, som brukas vid servering af choklad.

CHOKLADKOPP, m. 2. Porslinskopp af mer än vanlig höjd, hvarur choklad drickes.

CHOKLADKRÄM, n. 3. Krämm, tillredd af choklad, m. m.

CHOKLADKRÄKLA, f. 1. Ett slags kräkla, som begagnas till vispning, då man kokar choklad.

CHOKLADPASTILL, schokládpasti'll, m. 3. Benämning på ett slags pastiller, hvori choklad är inblandad.

CHOKLADTÅRTA, f. 1. Tårta, tillgad af rifven choklad med socker, sötmandel, äggegulor och ägghvitor.

CHOLERA, CHOR, m. fl., se under K.

CHORDA, kår'da, f. 1. (mat.) Rät linie, som skär en cirkel och ändar sig på båda sidor i dess periferi.

CHORIAMB, koriámmb, m. 3. (prosod.) Fyrstafvig versfot, i hvilken de två mellersta stafvelserna äro korta, de andra två långa (— — —), t. ex. Stafvelsämått.

CHORUS, kórus, m. sing. Samfällt sång af flera personer. Brukas mest skämtvis; eljest säges Kör. *Uppstämma i c., i full c.*

CHRESTOMATHI, krásstámati', f. 3. Läsebok för öfning i öfversättning från ett främmande språk, innehållande valda stycken ur klassiska författare. *Latinsk, grekisk, tysk c.* — Skrifves äfv. *Krestomati*.

CHRIA, se *Kria*.

CHRISTEN, **CHRISTLIG**, **CHRISTNA**, m. fl., se under K.

CHRISTUS, kri'sstuss, nom. propr. m. Det ärenamn, som tillades Jesus, kristna religionens stiftare; liktydigt med Messias, d. v. s. smord (till konung). Bibehåller äfv. i svenskan den latinska böjningen, t. ex.: *År 1850 efter Christis födelse; Christo helgad; tro på Christum; o Christe! i Christo äro alla människor rättfärdige vordne af tron.*